

29.08.2016

Stj/1

§ 727

V 14.9.2016, Lasten ja nuorten psykiatristen palvelujen toteutumisen seuranta

HEL 2016-000156 T 00 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää merkitä tiedoksi selvityksen lasten ja nuorten psykiatristen palvelujen laadun ja saatavuuden kehityksestä vuonna 2015.

Samalla kaupunginvaltuusto päättää, että lasten ja nuorten psykiatristen palvelujen toteutumisen seuranta on tarkoituksenmukaisinta jatkossa käsitellä valtuustokausittain sosiaali- ja terveyslautakunnassa.

Esittelijä

va. apulaiskaupunginjohtaja
Pia Panhelainen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsinkiläisten lasten psykiatristen palvelujen toteutuminen 2015
- 2 Helsinkiläisnuorten nuorisopsykiatristen palvelujen toteutuminen 2015

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Päättyessään 12.9.2007 lastenpsykiatrisen toiminnan keskittämisestä HYKSiin 1.1.2008 alkaen kaupunginvaltuusto edellytti, että kaupunginhallitus tuo valtuustolle vuosittain raportin helsinkiläislusten ja nuorten psykiatristen palvelujen laadun ja saatavuuden kehityksestä.

HYKSin asianomaiset ylilääkärit ovat valmistelleet liitteenä olevat selvitykset. Sosiaali- ja terveyslautakunta on omalta osaltaan käsitellyt asian 17.5.2016.

29.08.2016

Stj/1

Lastenpsykiatria

Helsingiläisten potilaiden määrä kasvoi 16 % edelliseen vuoteen verrattuna. Käyntien määrä lisääntyi 24 % ja hoitopäivien lukumäärä väheni 14 %. Kehitys on jatkunut samansuuntaisena jo vuosia.

Helsingiläisten lasten pääsy lastenpsykiatriseen hoitoon on pysynyt hyvällä tasolla. Kuuden viikon hoitotakuu on toteutunut yksittäisiä poikkeuksia lukuun ottamatta. Yhteistyötä tehdään lastensuojelun ja opetustoimen kanssa tiiviisti sekä yksittäisten potilaiden kohdalla että uudistamalla toimintatapoja ja järjestämällä yhteisiä koulutuksia.

Lasten mielenterveyshäiriöt liittyvät lapsen psyykkisen kehityksen ongelmiin, jotka ovat sidoksissa sekä lapsen rakenteellisiin tekijöihin että ympäristön, erityisesti perheen, riskitekijöihin. Hoidon ja kuntoutuksen tarve on yleensä pitkäaikaista. Hoito ja kuntoutus on kohdennettava sekä lapseen että hänen ympäristöönsä ja hoidon ja kuntoutuksen välinen raja on liukuva. Jotta erikoissairaanhoidon resurssit ja kustannukset tulisivat kohdennetuiksi niille potilaille, jotka niitä ensi sijassa tarvitsevat, HYKSin lastenpsykiatria pitää hyvänä hoitoverkkotyöskentelyä optimaalisen resurssien käytön ja onnistuneen työnjaon turvaamiseksi.

Nuorisopsykiatria

HYKSin nuorisopsykiatrian palveluissa hoidettuja 13–17 -vuotiaita helsinkiläisiä potilaita oli vuonna 2015 yhteensä 2 062 kpl (1 870 kpl vuonna 2014). Kasvua vuoteen 2014 verrattuna oli noin 10 %. Läheteiden määrä on vakiintunut vuosina 2009 - 2015.

Hoidettujen potilaiden lukumäärän kasvuun vaikuttaa mahdollisesti se, että avohoidon osuus on suhteellisesti kasvanut osastohoitoon nähden ja poliklinikoilla palvellaan niitäkin nuoria, jotka aiemmin olivat osastoilla tai odottamassa hoitoa. Osastohoitoajat ovat hieman lyhentyneet ja varhaiseen nopeaan tunnistamiseen liittyvä palvelu on lisääntynyt.

Avohoidon käyntejä oli vuonna 2015 yhteensä 28 954 (vuonna 2014 yhteensä 29 919). On arvioitavissa, että kolmen prosentin käyntimäärän lasku kertoo pienestä muutoksesta hoitojen rakenteessa. Hoito on tullut monimuotoisemmaksi ja esimerkiksi liikkuvaa työtä on lisätty.

Nuorisopsykiatristen osastohoitopäivien lukumäärä laski kaksi prosenttia 5 723 hoitopäivästä (vuonna 2014) 5 617 hoitopäivään (vuonna 2015). Osastohoitopaikkojen määrä supistui vuonna 2015 kahdeksalla paikalla. Osastopaikkojen vähentymisestä huolimatta osastoille ei ollut koko vuoden aikana merkittäviä hoitojonoja eikä ylipaikkatilanteita.

29.08.2016

Stj/1

HYKSin nuorisopsykiatrian hankkimien ostopalvelupsykoterapioiden vaikuttavuutta pyritään arvioimaan enenevästi. Ostopalvelupsykoterapiat ovat fokuoituja ja harkittuja ja niihin on liitetty myös terapeuttien lyhytarviot. Pitkää ja tiivistä psykoterapiaa ostetaan niille, jotka sitä tarvitsevat.

Palvelujen toteutumisen seuranta sosiaali- ja terveyslautakunnassa

Sosiaali- ja terveyslautakunta on esittänyt vastoin esittelijän ehdotusta (äänin 9 - 4) lasten ja nuorten psykiatristen palvelujen erillisraportoinnin jatkamista lautakunnalle valtuustokausittain. Lautakunta katsoo raportoinnin tarpeelliseksi tiedonsaannin, lastensuojelun, lasten ja nuorten psykiatrisen hoitosuunnitelman, palvelujen toteutumisen sekä toiminnan seurannan kannalta. Lautakunnan esittelijän mielestä toiminnan vakiintumisen vuoksi vuosittainen erillisraportointi ei ole enää tarpeellista.

Kaupunginhallitus katsoo, että lasten ja nuorten psykiatristen palvelujen toteutumisen seuranta on tarkoituksenmukaisinta jatkossa käsitellä sosiaali- ja terveyslautakunnassa lautakunnan esityksen mukaisesti valtuustokausittain.

Esittelijä

va. apulaiskaupunginjohtaja
Pia Panhelainen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsinkiläisten lasten psykiatristen palvelujen toteutuminen 2015
- 2 Helsinkiläisnuorten nuorisopsykiatristen palvelujen toteutuminen 2015

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Sosiaali- ja terveyslautakunta
Sosiaali- ja terveystoimisto

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 17.05.2016 § 119

HEL 2016-000156 T 00 01 01

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

29.08.2016

Stj/1

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti omalta osaltaan merkitä tiedoksi sekä lähettää tiedoksi kaupunginhallitukselle liitteinä olevat raportit hel-sinkiläislasten ja -nuorten psykiatristen palvelujen laadun ja saatavuuden kehityksestä vuonna 2015.

Lisäksi sosiaali- ja terveyslautakunta esitti esittelijän ehdotuksesta poiketen kaupunginhallitukselle, että lasten ja nuorten psykiatristen palvelujen toteutumisen seurannasta ei luovuta, vaikkakin lasten psykiatrinen toiminta on vakiintunut hyvin. Lautakunta haluaa seurannan jatkuvan ja erillisraportoinnin saattamisen edelleen valtuustokausittain lautakunnalle.

Samalla sosiaali- ja terveyslautakunta päätti muuttaa esityksen viimeisen kappaleen muotoon: "Sosiaali ja terveyslautakunta katsoo, että erillisraportointi on ollut tarpeellista. Lautakunta on saanut hyvää ja tärkeää tietoa lasten ja nuorten psykiatrisen hoidon toiminnasta, sekä katsoo sen olevan tarpeellinen jatkossakin lastensuojelun, lasten ja nuorten psykiatrisen hoitosuunnitelman ja palvelujen toteutumisen sekä toiminnan seurannan kannalta."

Käsittely

17.05.2016 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Rene Hursti: Muutetaan lause "lisäksi sosiaali- ja terveyslautakunta esittää kaupunginhallitukselle" muotoon, että lasten ja nuorten psykiatristen palvelujen toteutumisen seurannasta ei luovuta, vaikkakin lasten psykiatrinen toiminta on vakiintunut hyvin. Lautakunta haluaa seurannan jatkuvan ja erillisraportoinnin saattamisen edelleen valtuustokausittain lautakunnalle.

Poistetaan esityksen viimeinen kappale muuttamalla se kuulumaan "Sosiaali ja terveyslautakunta katsoo, että erillisraportointi on ollut tarpeellista. Lautakunta on saanut hyvää ja tärkeää tietoa lasten ja nuorten psykiatrisen hoidon toiminnasta, sekä katsoo sen olevan tarpeellinen jatkossakin lastensuojelun, lasten ja nuorten psykiatrisen hoitosuunnitelman ja palvelujen toteutumisen sekä toiminnan seurannan kannalta."

Kannattaja: Anna Vuorjoki

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Muutetaan lause "lisäksi sosiaali- ja terveyslautakunta esit-

29.08.2016

Stj/1

tää kaupunginhallitukselle" muotoon, että lasten ja nuorten psykiatristen palvelujen toteutumisen seurannasta ei luovuta, vaikkakin lasten psykiatrinen toiminta on vakiintunut hyvin. Lautakunta haluaa seurannan jatkuvan ja erillisraportoinnin saattamisen edelleen valtuustokausittain lautakunnalle.

Poistetaan esityksen viimeinen kappale muuttamalla se kuulumaan "Sosiaali ja terveyslautakunta katsoo, että erillisraportointi on ollut tarpeellista. Lautakunta on saanut hyvää ja tärkeää tietoa lasten ja nuorten psykiatrisen hoidon toiminnasta, sekä katsoo sen olevan tarpeellinen jatkossakin lastensuojelun, lasten ja nuorten psykiatrisen hoitosuunnitelman ja palvelujen toteutumisen sekä toiminnan seurannan kannalta."

Jaa-äännet: 4

Maija Anttila, Sirpa Asko-Seljavaara, Sami Heistaro, Kimmo Parhiala

Ei-äännet: 9

Gunvor Brettschneider, Rene Hursti, Joonas Leppänen, Jouko Malinen, Laura Nordström, Hannu Tuominen, Tuomas Tuure, Markku Vuorinen, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Rene Hurstin vastaehdotuksen äänin 9 - 4.

Esittelijä

vs. virastopäällikkö
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Jukka Pellinen, hallintoyli lääkäri, puhelin: 310 42305
jukka.pellinen(a)hel.fi